

Stichting Zelfbeschikking
Molukkers en Papoea's
Dutch-Melanesian Aid Foundation

Nieuwsbrief - Augustus 2025

Democratisering staat West Papua

Op 1 december 1961 werd in Jayapura, het toenmalige Hollandia, in het kader van de in april van dat jaar opgerichte Nieuw-Guinea Raad voor het eerst de *Morningstar* gehesen, de onafhankelijkheidsvlag van de Papoea's. Vervolgens werd de door Nederland beloofde onafhankelijkheid de Papoea's ontstolen door Indonesisch geweld en Amerikaanse politieke druk. De in 2014 uit drie belangrijke Papoea-onafhankelijkheidsbewegingen samengestelde *United Liberation Movement for West Papua* (ULMWP) heeft toen de draad in die zin weer opgepakt dat zij naar een eigen democratische regeringsopbouw van West Papua ging streven.

Met het oog daarop werden na een jaar lange rekrutering in juli jl. 250 senatoren, 350 leden van een Wetgevende Raad en 1740 regionale vertegenwoordigers officieel benoemd. Dat gebeurde tijdens een door zo'n drieduizend Papoea's bijgewoonde bijeenkomst in Jayapura. De Papoea's verklaarden de opname van hun land als provincie van de Republiek Indonesië onwettig. Hiermee willen zij andere landen duidelijk maken dat aan alle voorwaarden is voldaan om als ULMWP als 'regering-in spe' te worden erkend. Een dergelijke erkenning vond eerder plaats waar het de PLO, de toenmalige Voorlopige Regering van Vanuatu en het Polisario in de Westelijke Sahara betrof.

VN-rapporteur in West-Papua

Begin juli heeft een speciale VN-rapporteur een tweedaags bezoek aan West-Papua gebracht. Het gaat om Albert K. Barume, die voor het *VN-Permanent Forum on Indigenous Issues* (UNPFI) inheemse volken vertegenwoordigt. De VN-functionaris sprak niet alleen met inheemse Papoea-gemeenschappen, overheidsfunctionarissen en NGO's, maar ook met de *Dewan Adat Papua* (DAP), de Papoea Traditionele Raad.

Barume verklaarde dat kernonderdeel van zijn VN-mandaat is dat hij luistert naar verhalen van slachtoffers. In Papua hoorde hij aangrijpende getuigenissen over lijden als gevolg van militarisering van het gebied, uitbuiting door grote bedrijven en grootscheepse schendingen van mensenrechten. Het bezoek vond plaats mede dankzij lobbywerk bij de VN door de in New York wonende Papoea Octovianus Mote

Inmiddels is van verschillende zijde – o.a. door het *Pacific Islands Forum* - meermalen gevraagd om een bezoek van de VN-Mensenrechtencommissie aan West-Papua. Daarvan is het nog nooit gekomen. Nu echter kreeg de Traditionele Raad de gelegenheid Barume te confronteren met het verlangen van de Papoea's naar onafhankelijk onderzoek naar begane Indonesische wreedheden en het ontnemen van het recht op zelfbeschikking.

Minister Pigai (Indonesie) stelt werkgroep in

De Indonesische minister voor mensenrechten Natalius Pigai heeft bekend gemaakt dat zo'n 60.000 inwoners van de regio's Intan Jaya en Puncak uit stedelijke gebieden zijn weggevlucht en nu in humanitaire noodsituaties verkeren. Gewelddadige botsingen met Papoea-strijdgroepen en daaropvolgende militaire strafexpedities zouden de oorzaak zijn. De minister heeft een Papoea-Werkgroep in het leven geroepen om pogingen te coördineren om de vrede te herstellen en de oorzaken van de gedwongen evacuatie weg te nemen. Waarnemers stellen dat zich inmiddels zo'n honderdduizend Papoea's buiten hun dorpen, vaak in bosgebied bevinden. *Amnesty International Indonesia* rapporteerde medio juli dat de eerste zes maanden van dit jaar minstens 104 verdedigers van vooral Papoea-landrechten en journalisten in West Papua op enigerlei wijze zijn aangevallen. Van deze schending van mensenrechten werd minister Pigai gedocumenteerd op de hoogte gesteld. Tot nu toe heeft de bewindsman daarop geen reactie gegeven.

Pers(on)vrijheid in West-Papua

De inhoud van het jongste nummer van het in Wuppertal uitgegeven magazine *Westpapua Journal* bestaat geheel uit bijdragen over media in West-Papua. Onder de titel *Zwischen Repression und Hoffnung* wordt vanuit verschillende invalshoeken aandacht besteed aan het ontbreken van de voor democratie essentiële persvrijheid. Nog steeds ook wordt buitenlandse journalisten de toegang tot het gebied onthouden.

Hoopgevend is dat het online medium *Jubi* (Jubi.nd) met zijn vijftig medewerkers nog steeds wel betrouwbare berichten de wereld kan insturen. Het voortbestaan van *Jubi* is mede te danken is aan de bekendheid van medeoprichter Victor Mambor. Diens bijdragen worden ook geplaatst door o.a. *The Jakarta Post*, *The Guardian* en *Al Jazeera*. Mambor ontving in 2015 de *Freedom Fighter of the Press*-prijs van de *International Federation of Journalists* (IFJ). Ook werd hij in 2022 genomineerd als ontvanger van de Indonesische Persraad Award. In oktober vorig jaar werd een molotovcocktail naar het Jubi-kantoor in Jayapura gegooid.

Molukkers voeren actie

* Samen met vertegenwoordigers van Atjeh en West-Papua hebben Molukkers zich met een demonstratie in Brussel verzet tegen het *Comprehensive Economic Partnership Agreement* (CEPA) tussen de Europese Unie en Indonesië. Het initiatief kwam van de Free West Papua Campaign.

* Zuid Molukse activisten hebben op 14 juli jl., de Franse Nationale Feestdag, actiegevoerd in Parijs. President Prabowo Subianto was een van de eregasten. Vijfhonderd Indonesische militairen en politie namen deel aan de traditionele militaire parade. Beide landen sloten in mei een samenwerkingsovereenkomst m.b.t. defensie, handel, landbouw, rampenbestrijding, cultuur en transport. Met Molukse vlaggen riepen de demonstranten op tot het stopzetten van wapenleveranties en handelsrelaties die bijdragen aan onderdrukking en het uitbuiten van Molukse grondstoffen.

Moluks Archief openbaar geworden

Sinds kort is in het Drents Archief in Assen het archief van de *Badan Persatuan* in te zien. De *Badan Persatuan* werd in 1966 opgericht op initiatief van dominee Samuel Metiarij (1917-2007) en was lange tijd de belangrijkste belangenorganisatie van het Molukse volk in Nederland. Zo was de BP betrokken bij de totstandkoming van het Inspraakorgaan Welzijn Molukkers en de Molukkersnota uit 1978. Daarin werden afspraken gemaakt over verbetering van de sociaaleconomische positie van Molukkers in Nederland.

De afgelopen jaren heeft het Drents Archief in nauwe samenwerking met de Molukse gemeenschap de vele documenten onderzocht, geordend en beschreven. Het archief bevat veel stukken uit de eerste jaren van de KNIL-militairen in Nederland, maar ook documenten uit het begin van de twintigste eeuw. Het archief van de BP bestaat uit achttien strekkende meter archief met documenten uit de jaren 1911 tot 2004. Daarin bevindt zich ook correspondentie over de onafhankelijkheidsstrijd van de RMS, met brieven van personen en instanties van over de hele wereld. De inventaris van het BP-archief is zowel in het Nederlands als het Maleis beschikbaar.

ZMP met De zaak West-Papua in Zwolle

ZMP organiseert op vrijdagmiddag en -avond 12 september een bijeenkomst West-Papua. Tijdens deze in de Stadkamer in Zwolle gehouden *samenkomst zal de in opdracht van ZMP recent gemaakte gefilmde documentaire De Zaak West-Papua* worden vertoond. In deze documentaire spreken enkele Papoea-vrouwen uit West-Papua zich uit over de vaak dramatische situatie waarin hun volk zich onder Indonesisch bestuur bevindt. Ook komen woordvoerders van de Wereldraad van Kerken in Geneve en *Geneva for Human Rights* zich uit. Er is gelegenheid tot discussie.

's Middags gaat de aandacht vooral uit naar het monument dat in het Zwolse Park Eekhout staat ter herdenking van de oorlogen van Nederland in voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea tussen 1941 en 1962. Aliene Bruinink -Van der Velden, lid van de commissie 15 augustus herdenking Zwolle zal vertellen vanuit het Papua perspectief. Ook zal een maaltijd worden verzorgd voor 8 euro pp. Voor meer informatie en aanmelden gaat u naar de website: Stadkamer.nl via Agenda komt u bij ons evenement. Ook op onze eigen site kunt u informatie hierover terugvinden. Stadkamer Zwolle vindt u aan de Zeven Alleetjes 1a 8011 CV , op loopafstand van het NS-station. Inloop vanaf 15 uur.

COLOFON

Telefonisch contact met St. ZMP: Siebe Dijkstra 06 10886367

E-mail: info@stichtingzmp.nl Website: www.stichtingzmp.nl

Bankrekening **NL53 INGB 0000 9130 00** t.n.v. Stichting ZMP